

Indult BÉTSBŐL Szom. 27. Jan. 1787.

Itt a' F. Ts. és Királyi örökös Birodalomból,
hátrább az egész Világról.

A' Felféges Monárkha, ki közönféges örömré méltó egélféges állapotban tartya a' maga Birodalmának igazgató páltzáját Fejedelmi kezében, és a kinek minden napi példáji, a' Pápaszemen-is már tsak alig látott hájogos szemü *Europa* Kifasz-zonykának szájában az igazság' szabad szózatjának, szemében a' Világofságnak, szivében a' személy-vállagotásnélkül való igaz Felebaráti szeretetnek tü-zét meggyujtották 's naponként gyujtogattyák: a' maga Magyar Országi uttyát Fébruáriusnak 15. dik napjára határozván, már a' F. Udvari Kancellánálnál rendelést tett, hogy azok az iráfok, mellyek ezt az alirást kívánnyák: *II. Jofef.* m. k. - izor-galnratoson készittellenek. Medaig, és hová tzéloz-

zon ő Felfégének ezen uttya, arról az approbb szemi Politikusok még nem bizonyosok; de rövid napokban irhatunk felöle. — Egy bizonyos Német ironak Magyargagyázom itt szavait. „ A' F. Ausztriai Háznak külömb külömb Tartományjaiban volt a' vén régiség hibáitól hol lágy, hol kemény Torvényei, és a' megöszült velelés által Torvényyé vált szokásai, mellyeknek orrát az edgyik Prokátor, az erfény' arany rojja felé, jobbra, a' másik a' Sógorság jussán balra tekerhette, edgy az egész F. Tszári és Kirrályi minden Tartományokra szolló igen rövid Torvényes Könyvetske által megjobbítottak; mely Könyvetskének az első része, Német nyelven már a' sajtó alól kijöven, kezünkben sorog, és a' melynek rendi szerént ennekutánna, midon Deják, Magyar, Tseh, Rátz, 's más nyelvekenis világosságra lépik, kiki fogja tudni, mit kellesek tselekedni, 's mitől örizkedni: mivel tartozik egy jó Hazafi Istenének, Fejedelmének, Hazájának, Felebaráttjának, 's magának? mi az övé? mi a' másé? Péteré, vagy Tamásé? minden kettos értelmü magyarázat nélkül; és közél van az az időis, melyben a' F. Magyar Kantzellária az Auszriával edgyesült Tseh Kantzelláriával edgy bordában szövik a' váfznat: az az edgyesülai fognak. — Az iratik, hogy a' Könyvek' Censurája ennek utánna meggyengittetik, és a' már nyomtatva lévő benntiltott könyveknek eladások szabad lészén: tsak hogy közönfegesen ezek kinem hirdettethetnek. A' nyomtatandó kézírásokkal igen kevés baja foglenni az embernek, ha a' maga tulajdon nevét alázza téfzi. Nemis kell némelleyek itélete szerént, nagyobb Censura, mint az Ironak neve; ki munkájával edgyütt magátis az egész világ' konkolythullató rostájába téven, nem fog

esze

esze nélkül pennát kezébe. — Mídon a' múlt esztendőben egy bizonyos Ujságíró mostani állapotját Európának a' hajdonival öszve hasonlítván, azt írná; hogy ennekelőtte az ugyan azon egy Idvezítettben hitt, és annak nevééről neveztetett Keresztényekis egy mást a' Menyországából kirekesztették; most pedig sokan még a' Pogányoknakis kvártélyt engednek ott; ki törölvén ezt a' tzikkelyt a' Cenfor, ezt írja az Ujságírónak: „*Hát az Ur megengedné, hogy a' Pogányok Menyországba mennyenek?*” Erre így felele az Ujságíró. Ha én rajtam állana, hogy Valakit Menyországba béereszszek, vagy onnan kirekeszszek, és az egész emberi Nemzet közzül tsak edgyet rekeszzenék - ki onnan; mar én nem vólúék méltó oda bémenni; azért én mindeneknek oda menni megengedem, 's hiszem aztis, hogy a' tökéletes irgalmasságú Isten engemet magánál irgalmasabbnak lenni megnem enged. „*Tsakugyan végreis a' Cenfor Pilátussal e' mellett maradván: a' mit kitoróltem kivan törölve, a' Censura hámfája közzé szorúlt Ujságíró elhalgata.* — *Ezt írják Bétsben; A' Protestáns Gyülekezetekben még igen sok panaszlokodásfokat hallunk; mivel a' magok Prédikatorjaiknak fizetések, a' kettős Stola, mellyet a' Plébánusnakis fizetnek, a' Templom's más ehez tartozó épületeképittéfe egészszfen kifizéjk-némely Gyülekezetek' Sirját.* A' mondatik, hogy a' kegyelmes Monárkha ezen panasznak ellene kívánván állani, elvégezte magában, hogy az ilyenén Protestáns Gyülekezeteknek a' közönséges Ekklesiái Callából segítségét fog nyújtani. — Az ugy nevezett *Orsollya Apátza* szüzek' Klastromában Bétsben (*Ersébet Hertzeg Kisaszfzony a' F. Ts. Királyi Udvarba költözött*) éjjel nappal építtenek, minden szegületben takarítanak és sepernek; bi.

bizonyosan valamely világi szerzetes szüz' számára. A' F. Császár magais ottan ottan megjelenik az építők között. Az Apáczák az UR előtt tsaknem panaszolkodó könyörgésre fakadtak, sírnak, és jajgatnak! írják egymásra a' magok gyóntató Attyoknak a' panaszolkodó levelet, kik ottan ottan őket hathatos vigasztalással illetik. — Amit a' Bécsi németj Ujságírók után a' minapában a' Rosnyai Püspök B.** A.** Urról irtunkvala, már azok mind elmúltak, és ezen Püspök Ur a' mága elöbbeni Fopapi székében ül; tsak hogy azon mind hitében, mind szeretetében ritka álhataloságu Párnak, kiket kulombezo Vallásokért a' hofszas probakönek kiállása utánis sem egymáshozvaló hűségeköl, sem hitjékööl kinem mozdíthatván, öszvekelni nem engedi vala; már azoknak az egybekeléfre mem tsak engedelmet, hanem ritka példájú kettos hűségeknek jutalmául 500 aranyatis t. i: a' Legénynek 3mat és a' Leányk kettot adattatott.

Kik egy mást igazán és hiven szeretik

Lám hogy a' vallásért egy mást meg nem vetik

Hanem koltsenezve addig olelgetik

Mig valamellyiket a' foldbe temetik,

'S még akkoris egy mást könyvezve követik.

Néktek pedig hiv Pár mind egy a' hitetek,

Külömbözik nem más tsupán tsak nevetek;

Mert mind kettöteknek egy az Istenetek

A' Kristus egyaránt meghólt érettetek

Bé erefzt hát Péter tsak jól zörgessetek.

Az egész Világból.

A' Kassai N. Tanáts, hogy az Isten' nevében koldúlva lopó, és lopva kolduló számos szegények nyügékööl kimenekedheslenek, az igaz szegényeket pedig kerefztényi segittséggel gyámolgathassák, egy

szegények' Cassáját álitottanak, és keresztényi módra adakoznak. — Lengyel Országban-is a kenyeres Kosárban kotorász a' szűkfég, mely meg tetszik abból, hogy Kassán keresztül, a' F. Ts. és Királyi Profont listtel megterhelve, majd minden nap két, és 300 szekerek mennek. — Az *Austriai Lombardia* ezen hónapban 8 Kerületekre osztatott. — Az egész *Austriai Birodalomban* mindössze 40 ezer fogva lévő Gonosztévok vagynak a' jelenvaló idoben. — A' *Hollandusok* a' *Középfélgestársaságban* lévő R. Katholikusokat már valahára a' kívánt felebaráti szerezetnek karjaival ölelgetvén, azokat az eddig volt (nem Keresztényhez illett) terhek alól nem csak felizabadították, hanem azoknak, a' *Nagy Iósef* Turedelmi példája szerént, atyafiságot, és egyenlő jussú Hazafiságot ígértek. A' különböző vallású Keresztények között ittenis szokásban volt felebaráti szent gyűlölfégekről szégyeljük emlékezni; minden türelemnélkül eltolt Száz esztendok szégyenüljenek meg a' *Iósef* Turedelmes századja előtt. — *Gróf Gordon György* Londonban mostis olyan bolond, mint ennelőtte, 's annakis marad míg a' szemit bénem hunnya! Ez a' *Hollandusoknak* a' *frantziával* való szövetkezését tellyesféggel nem szenvedhetvén; midőn nem régiben a' *Londoni Udvar* a' *Párisival* keveskedésbéli szövettséget kívánna korni, a' *vallásbéli gyűlölfégtől* indittatván, irgalmatlan lármát kezdett vala indítani a' *Parlamentumban*, de ökiGYELMÉT törvénybe idézvén *Hivatalától* megfosztották, és csak alig hogy más zabolais nem vetteték szájába. Mit nyert ezen vak-buzgofágával? azt, hogy az uttzán jádzó *Anglus* gyerekek nagyobb tsufiságot nem tartának már most, minthá őket *Lord Gordonnak* nevezi valaki. — A' *Frantzia Királyról* az

iratik, hogy a' jövő Mártziusban utnak indul, és egész Birodalmát feljárja, molyvégett már bizonyos kézfüzetek rétetnek. — A' Torok Udvar Berlinbe edgy rendkívülváló Követet akar küldeni, hogy II. Wilhelmnek uralkodásához boldog szerentsét kívánnyon, és a' közönséges Levelek szerént már a' Lengyel Udvart kérése által megis kereste a' Diván, hogy Országán ezen Követnek bátorságos általmene-telt parantsoljon. — A' R. Muszka Tsászárné egy olyan szánon mondatik indulni a' Kerfonésusi korona-zásra, mellyen két jó meleg szoba léfzen, és 24 lovakkól fog vonattatni. A' Kerfonésusi utan ugyanek-fés ezen alkalmatofság; de a' Menyországai keskeny, utra csak alig ha nagyotksa nem volna.

Máigis a' bornak Istenz Bakhus.

Es valamint máfutt, ugy ittis Bérsben ezen gyomorban gyönyörködö Pogány Istennek szokott inae-pei megfzúnésnélkül szenteltetnek; ifzunk, eszunk, tántzolunk, mig nem sokan azon veszfzük észre ma-gunkat, hogy a' lapos eszény mellöl a' Normális Oskolába (itt annak hívják a' zálogló házat) boj-tolni ment az arany óra, a' honnan hogy a' nadrág eiején függö modiba vett kettös oralántznak hibázá-fa valahogy az előbbeni legénységben tsorbát ve-ejssen, sokan mutató nélkülvaló órát akasztván a' végére, másoktól kéntelenitterünk tudakozni: hány óra? Az ugy nevezett *Redut* és más apróbb Bál-házak a' szokott órákon mind dugva vagynak, a' leg-alábbvaló vargais ezen Theatrumon Gavallért járzo-d-ván, a' maga nyomorúlt forsáról és ahöz ragadott tsirizes fazakáról mind addig megemlékezni, valamig egész héti keresményét 3 — 4 óra alatt el nem kolti, véteknék tartya. Itt a' titulus sem drága; a' férfiak mind Urak, és a' vendégfogadókban gyak-

ran hallunk ilyen kérdéseket: az *Ur ki Kofcska?*
Az Aszfszonyok mind tekintetesek, a' Leányok (Leányaszfszony, Hugomaszfszony egyfints) mind kisaszfszonyok, kiket a' magok Párisból tsak minap érkezett földig érő sényes gombokkal kirakott-Kaputtyokban kalapos fővel, nappal természet felettvaló kifestett ábrázotttyok, estvefelé a' mellett elmenő férfiaknak adott könyök tafzittáfról esmérhetünk, a' honnan már most, az emberi nemzet szaporodásbéli fogyatkozásán kívül, igen ritka a' házasság, kivált pénz nélkül; a' ki pedig pénzért házafodik, 's szeret, gyakran eszik az olly keserü kenyeret; a' mint e' következendő példa bizonyítja: Ennekelötte edgy néhány esztendőkkel egy különbben igen betsületes szegény Magyar ifjú feleségülveszen itten egy olyan Léant, kinek egy néhány sor gráditsokra épült házában kívül, meg 20 egy néhány ezer forintnyi kész pénze is vala. Mi leszszbelöle? Minekutánna a' fok sógoriág jussán tett visítákról intené feleségét, ezt felelé neki: Ugyé! valamink van mind az enyim? ugyván; kofszöndmeg hát hogy enned adok. Ha másoktól gyermekeim lesznek, azok mind az enyimek lévén, az én kenyereimet fogják enni, és az én jószágomból, nem a' tiédből részesülnek. Ezen természeti okoskodásra a' szegény legénynek szeme szája elhülvén, edgyet sem tud szollani, és már azölte az ifjú aszfszony elzárván a' pénzt elöle, mindennap edgy máriást ad Urának élelmére. — Azon a nevezetes oszlopon a' mellyet a' Sz. Pápa nem fok idővel ennekelötte *Montecavallaban* állittatottfel ilyen irás olvastatik: *Salve — Optime Princeps — Parens Populi Roma-*

ni — *Votis Vive Nostris — Vive Urbi Tuæ — Vive Orbi Christiano — Cui Te Deus Maximus — Rectorem Dedit.*

Hir - a dás

Ezen folyó hónapnak 13dik napján a' N. Gámör Vármegyétől kiadattatott rendelészerént, néhai Sznárosi *Farkas Mihály* Ur' hátrahagyott adóllágnak megfizetésére nézve a' Hitelezők között öfvejevés léfzen; jelentetik annakokáért minden Hitelezőinek, hogy legalábbis a' jovo Mártziusnak 20dik napjáig kiki magát Prokátorés ezen Öfvejevésnek Tervényes Gondvifeleje *Porubszki* Urnál Pelsztzon jelenteni elne-mulassa; mert annakutánna fenki-nekis ügye felnem fogvétetni.

Szól a' Kurir.

Minthogy mind az E. Olvasóktól, mind kíváltképpen a' Postamester Uraktól tsak nem mindennap olyan Leveleket kellett vennem, mellyekszerént, a' Pofonyban felkészült, de utnak nem indulhatott *Kurirért* tett Elofizetésért Bétsi Kurirt kívánnak; mindeneknek pedig különöfön felelni igen fokba kerülne, kéntelennittetem itten jelenteni, hogy nálam azon Pofonyba Kurirért küldött pénzööl egy krajzár fints; mert a' kik nékem fizettenek vala; én azoknak 4en kívül mind vizfiza fizettem, ezeknek pedig magok kívánfágokra Ujságot küldök. Tellek azért az illyeténeknek magokat a' Pofonyi fő Postahivatalon jelenteni, ha vagy pénzeket vizfiza kívánniak, vagy azért akármely Ujságlevelet olvasni akarnak; nékem pedig, kiezen Zurzavarnak másokkal közös oka voltam; ezen botlásomról megengedjen az E. Közönfég.